

in translation analysis // Major Problems of Philology and Professional Training in a Polycultural Space]. Odesa: K.D. Ushynskiy Pivdenoukrayinskyi National Pedagogic University. 30–33.

5. Chernovaty, L.M. (2013). *Metodyka vykladannia perekladu yak specialnosti* [Methodology of Training Translators and Interpreters]. Vinnytsia: Nova Knyha.

6. Brian, M. (1997). *Understanding and Controlling Your Finances*. Raleigh, NC: BYG Publishers.

7. Molina, L., Albir, A.H. (2002). *Translation Techniques Revisited: A Dynamic and Functional Approach* // Meta. 2002. XLVII. 498–512.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Леонід Черноватий – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна.

Наукові інтереси: методика навчання іноземних мов та перекладу, психолінгвістика, перекладознавства.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

Leonid Chernovaty – Doctor of Sciences (Pedagogy), Full Professor, Professor at the Translation Studies Department, V.N.Karazin Kharkiv National University.

Scientific interests: teaching Foreign Languages, Translator/Interpreter Training, Psycholinguistics, Translation Studies.

УДК 811.111'367.335

ВІДТВОРЕННЯ ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНИХ ГЕНДЕРНИХ МАРКЕРІВ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ НА УКРАЇНСЬКУ МОВУ

Юлія БОЙКО (Хмельницький, Україна)

e-mail: julia_boyko_pereklad@ukr.net

БОЙКО Юлія. ВІДТВОРЕННЯ ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНИХ ГЕНДЕРНИХ МАРКЕРІВ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ НА УКРАЇНСЬКУ МОВУ

У статті розглядаються особливості конструювання гендерних стереотипів у вихідному тексті та врахування цих особливостей при перекладі на іншу мову. Аналізується лексико-граматичний рівень гендерної компоненти у розрізі категорій категорій маскулінності та фемініності.

Ключові слова: гендер, гендерний стереотип; гендерний компонент; гендерний маркер; категорії маскулінності та фемініності.

BOYKO Julia. REPRODUCTION OF LEXICAL AND GRAMMATICAL GENDER MARKERS IN TRANSITION INTO UKRAINIAN LANGUAGE

Gender is a key dimension of personal life, social relations and culture. It is an arena in which we face difficult practical issues about justice, identity and even survival. Gender is also a topic which there is a great deal of prejudice, myth and misunderstanding. Many people believe that men are more intelligent than women, that men are naturally violent and so on. Thus there are many stereotypes about men and women physical behavior as well as psychological one. The aim of this article is: to cast the widest net around issues of gender in translation; and, through gender, to move translation studies closer to a cultural studies framework. It means, principally, that the terms "culture," "stereotype" and "gender" are not taken for granted but are themselves the object of inquiry. They are no longer self-explanatory notions which can be used unquestioningly. "Culture," for instance, has often been used in translation studies as if it referred to an obvious and unproblematic reality. In fact, "culture" is one of the most embattled and ambiguous notions in contemporary thought, the site of much stimulating debate. Translation studies have much to gain from these debates, just as they can bring an important linguistic dimension to them. This article deals with the peculiarities of constructing gender stereotypes in the source text and motivates taking into account them when translating into another language, when differences of gender are involved, and when the translation work involves contact between the two writers. One of the challenges for feminist translators is to move beyond questions of the sex of the author and translator. Working within the conventional hierarchies the female translator of a female author's text and the male translator of a male author's text will be bound by the same power relations: what must be subverted is the process by which translation complies with gender constructs. Just to start solving the problem lexical and grammatical peculiarities of male author's original text are highlighted in the article as well as peculiarities of rendering this text into Ukrainian by a male author translator and by a female author translator.

Key words: gender, gender stereotype; gender component; gender marker; categories of masculinity and femininity.

Гендерні дослідження – новий науковий напрямок, що знаходиться на перетині багатьох наук. У центрі його уваги – соціальні, культурні, мовні та інші чинники, що визначають мовленнєву поведінку чоловіків і жінок залежно від їхніх уявлень не тільки про свою біологічну стать (sex), а й про гендер (gender), тобто стать соціокультурну. Поняття «гендерні студії» з'являється у другій половині ХХ століття й позначає вивчення гендеру у контексті різноманітних галузей науки, зокрема і у лінгвістиці та перекладі. Передумовою для дослідження категорії гендеру в художньому перекладі є зміна перекладознавчої парадигми – зміщення акценту з окремих слів, речень, висловлювань до цілих текстів та культур, що уможливило існування множинності перекладацьких інтерпретацій.

Дослідження гендерної проблематики у лінгвістиці, розпочате О.Есперсеном, проводять у межах класичної (W. Labov, L. Milroy) та феміністської соціолінгвістики (M. Baumann, I. Crouch, G. Gallahorn, G. Garcia, S. Frosch, H. Gilley, J. Johnson, S. Kalcik, B. Thomas), психолінгвістики (P. Smith), конверсаційного аналізу (D. Cameron, P. Fishman, H. Henley, J. Holmes, Ch. Kramer, H. Sacks, E. Schegloff, B. Thorne, C. West, D. Zimmerman), міжкультурної комунікації

(M. Goodwin, D. Maltz, R. Borker, A. Sheldon, D. Tannen), та, нарешті, дискурс-аналізу (D. Cameron, J. Coates, P. Eckert, K. Hall, S. McConnell-Ginet, R. Wodak).

Вітчизняна й російська гендерна лінгвістика репрезентована культурологічними розвідками гендерного концептуального змісту на матеріалі лексики та граматики (О.Л. Бессонова, А.П. Мартинюк, О.С. Бондаренко, О.В. Дудоладова, Г.І. Емурсуїнова, М.С. Колеснікова, М.А. Яценко), фразеології (І.В. Зикова, Д.Ч. Малішевська), паремії (Ю.В. Абрамова, А.В. Кириліна), соціолінгвістичними (Є.М. Бакушева, Н.Ф. Верхоланцева, І.Г. Ольшанський, О.Д. Петренко), і дискурсивними (К.В. Піщікова) дослідженнями мовленнєвої поведінки статей, аналізом гендерного аспекту художнього дискурсу (Н.Д. Борисенко, О.Л. Козачишина) та психолінгвістичними працями (О.І. Горошко, С.К. Табурова, А.М. Холод).

У зарубіжних студіях гендерні аспекти стали однією із ключових проблем також теорії та практики перекладу, в першу чергу художнього. Стосовно відображення гендерних маркерів у перекладацькій площині художнього тексту в українському перекладознавстві, то такі дослідження лише розпочинаються, саме цим і зумовлена **актуальність** статті.

Метою статті є аналіз гендерного компонента англomовного художнього твору в оригіналі та встановлення лексичко-граматичних особливостей його відтворення в українському перекладі. Аналізувався твір І. Мак'юена у двох перекладах: чоловічому, виконаному В. Дмитруком далі – та жіночому, виконаному О. Смольницькою.

Дослідження спирається на положення про те, що лексичне та граматичне представлення мовних одиниць на позначення гендерно маркованих елементів, дає змогу виявити у досліджуваних фрагментах тексту спільне та відмінне у лексико-граматичній системі мови. Це, в свою чергу, дозволяє з'ясувати, які характеристики є більш властивими для мовлення осіб чоловічої і жіночої статі в українській та англійській мовних культурах і чи зберігаються такі особливості при перекладі.

Першочергову роль в актуалізації гендерних стереотипів відіграють номінативні гендерно марковані одиниці, як класичні (слова – одиниці лексичного складу мови –), так і некласичні (сполучення слів – одиниці фразеологічного складу мови), які тематизують основних актантів гендерно релевантної предметно-референтної ситуації, референтів чоловіка і жінки. Крім номінативних одиниць, у досліджуваному дискурсі функціонують граматичні гендерно марковані одиниці, тобто особові, присвійні й зворотні займенники третьої особи однини, що прототипово співвіднесені з референтом чоловічої або жіночої статі [1, с. 13].

Лексико-граматичні засоби є досить експліцитними гендерними маркерами й активно використовуються для творення гендерної парадигми твору. Твір «Спокута» написаний чоловіком-автором і має чітко виражену тенденцію до експлікації власне чоловічого стилю мовлення. Розглянемо окремі речення із цього твору у перекладах двох авторів (чоловіка та жінки) з метою встановлення рівня адекватності перекладу першоджерела у контексті гендерної парадигми твору.

Так, розглянемо до прикладу розмірковування одного із героїв твору Роббі щодо його стану закоханості: (1) *How had it crept up on him, this advanced stage of fetishizing the love object?* [83]. І два переклади цього речення: чоловічий переклад (Ч) – *Як він підкрався до нього, цей гострий ступінь фетишизації любовного об'єкта?* [81] та жіночий (Ж) – *Як він докотився до такого – до цієї просунутої стадії ідеалізації об'єкта кохання?* [82, с. 95]. Чоловічий переклад фрази *advanced stage of fetishizing the love object* як *гострий ступінь фетишизації любовного об'єкта?* очевидно є ближчим до оригіналу. *Гострий ступінь* тут трактується як певна стадія хвороби, адже як відомо, закоханість це ніщо інше як хвороба, і як будь-яка хвороба вона проходить свої стадії. Жіночий переклад цього речення, як це видно із продемонстрованого прикладу, дещо «м'якший», власне, як то і властиво жіночій природі – подавати гострі кути у дещо згладженому вигляді *просунутої стадії ідеалізації об'єкта кохання?*

Розглянемо переклади наступного речення: (2) *The disgrace of it horrified her. It was further confirmation of his guilt, and the beginning of his punishment. It had the look of eternal damnation* [83]. (Ч) *Така ганьба жахнула її. Це був це один доказ його вини й початок його*

покарання. Виглядало це, як вічне прокляття [81]. (Ж) Ця ганьба вжахнула її. Побачене було ще одним доказом його провини і початком кари, яка впаде на його голову. Як це було схоже на вічне прокляття! [82 с. 205]. Чоловічий переклад, як це видно, майже повністю відповідає оригіналу, проте у жіночому спостерігаємо певні відхилення на лексико-граматичному рівні, які не змінюють семантики цього речення, проте стиль його подачі дещо пом'якшений: побачене було ще одним доказом його провини. У жіночому перекладі спостерігаємо певне нівелювання маскулінних особливостей першоджерела шляхом використання граматичної модуляції у вигляді додавання певних елементів, зокрема лексеми побачене та уточнюючих елементів кари, яка впаде на його голову, а також зміна комунікативної направленості речення: з розповідного *It had the look of eternal damnation* на окличне *Як це було схоже на вічне прокляття!* Окличні речення служать для вираження емоцій або почуттів, що є характерним для жіночого стилю мовлення.

У багатьох прикладах автор жіночого перекладу вдається до залучення таких стереотипних рис жіночого мовлення як використання прикметників, інтенсифікаторів (*so*), повторів для передачі емоційності на протигагу чоловічому стилю, який є більш стриманим в емоційному плані. Розгляньмо приклад передачі думок героїні: (3) *Watching him during the first several minutes of his delivery, Cecilia felt a pleasant sinking sensation in her stomach as she contemplated how deliciously self-destructive it would be, almost erotic, to be married to a man so nearly handsome, so hugely rich, so unfathomably stupid* [83]. (Ч) Спостерігаючи за ним протягом перших кількох хвилин цієї декламації, Сесилія відчувала десь у животі приємну млість від думки, яким солодким, майже еротичним самогубством був би шлюб із таким красунчиком, таким казково багатим і таким несусвітним дурнем [81]. (Ч) Кілька хвилин послухавши його, Сесилія відчула приємну млість у животі, замислившись, як це було б самогубно-приємно, майже еротично – вийти заміж за чоловіка такого красивого, багатого й тупого [82, с. 57]. Обидва аналізовані переклади дуже близькі до оригіналу. Проте у чоловічому перекладі спостерігаються окремі моменти спрощення вихідних фраз *how deliciously self-destructive it would be to be married* і переклад: чоловічий яким солодким майже еротичним самогубством був би шлюб, жіночий як це було б самогубно-приємно, майже еротично вийти заміж...

Широко представлена у сучасній прозі і табуована лексика. Так, О. Чердніченко зазначає, що внаслідок демократизації живого мовлення арготизми і просторіччя активно проникають спочатку у розмовне спілкування, а потім на сторінки художньої літератури [2, с. 94-95]. Вона стає своєрідним гендерним маркером чоловічого мовлення. Розгляньмо наступний приклад: (4) *It's the map. He's having his fucking doubts again* [83]. (Ч) – Та ні, це карта. У нього знову якісь срані сумніви [81]. (Ж) – Це через оту карту. Знову ці його кляті сумніви [82, с. 265]. При передачі речення (4) у чоловічому перекладі збережено першоджерельні особливості: вживання пейоративної лексики *срані сумніви* та стислість висловлювання. Згідно із встановленими стереотипними характеристиками жінкам притаманий невульгарний стиль мовлення, вживання радше евфемізмів, нейтральної аніж ненормативної лексики, саме тому у жіночому перекладі вжито нейтральну лексему *кляті*.

Доволі часто відбувається залучення декількох гендерних маркерів, що допомагає увиразнити та експлікувати гендерну складову тексту. Так, у наступному прикладі спостерігаємо вживання сленгу, розмовної та ненормативної лексики: (5) *When they tramped the roads or cut across the fields and he was silent for too long, Mace would say, «Guv'nor, are you thinking about crummet again?» And Nettle would chant, «He fucking is, he fucking is»* [83]. (Ч) Коли вони йшли дорогою чи полем навпрошки і він надто довго мовчав, Мейс частенько запитував: «Шо, начальник, знову про бабу думаєш?» А Нетл тут же підхоплював: «Думає, бляха-муха, ще й як думає» [81]. (Ж) Коли вони блукали манівцями або йшли навпростець через поля і він занадто довго мовчав, Мейс неодмінно питає: «Що, бос, знову дівка-пампушка цвяхом у голові засіла?» А Нетл повторював: «Та засіла, хай йому чорт, та ж засіла, холера ясна» [82, с. 212]. У першому перекладі (Ч) спостерігаємо використання лексичної модуляції: вживання нейтрального слова «йшли» при передачі лексеми стилістично забарвленої лексеми *tramped*. У другому перекладі бачимо використання стилістично забарвленої лексеми *блукали манівцями* – це те, що є характерним

для жіночого стилю мовлення. При перекладі «*guv'nor*» – (*informal*) *a man in a position of authority such as one's employer or father (often used as a term of address)*» в обох варіантах перекладу спостерігаємо відтворення першоджерельної лексеми шляхом використання відповідників «начальник» та «бос», у першому випадку – нейтральна лексема, а у другому сленг. Наступна лексема «*crumpet*», що означає «*a person (or, collectively, persons), usually female, considered sexually desirable*», передано у чоловічому перекладі сленгом *баба*, а жіночий переклад цієї лексеми дещо «м'якший» – *дівка-пампушка*. До того ж у жіночому перекладі при передачі словосполучення *you thinking about* з'являється фразеологізм *цвяхом у голові засіла*, адже жіночому мовленню властиво надавати тексту емоційної забарвленості, тоді як у чоловічому перекладі зберігається нейтральний контекст *думаєш?*. Щодо перекладу ненормативної лексики, то для передачі англійського *fucking*, у чоловічому перекладі вжито евфемістичне *бляха-муха*, а у жіночому перекладі (Ф) використані замітники *хай йому чорт* та *холера ясна*.

Розгляньмо наступний приклад, де відтворену мову майора, в якого влучила куля. (6) *ME 109. Must have been his machine gun. The cannon would have blown my ruddy hand off. Twenty millimeter, you know* [83]. М) – Це «мессершміт-109». Мабуть, влучило з кулемета. Гармата відірвала би к бісу мою **кляту руку**. Двадцятиміліметрові, ви ж знаєте [81]. (Ф) – «Мессершміт-109». Це точно його кулемет. Гармати відірвали б мені **руку з м'ясом**. Двадцять міліметрів, ви ж знаєте [82, с. 247].

У першоджерелі ці речення типово чоловічі – стислі, лаконічні, містять військову термінологію, що й передано у обох перекладах. Чоловічий переклад дуже вдало передає оригінальні характеристики, підсилюючи їх шляхом використання граматичної модуляції: трансформації додаванням *к бісу*. У жіночому перекладі спостерігаємо евфемізацію *ruddy*, та заміну даного слова розмовною фразою *відірвати з м'ясом*. У наведеному прикладі спостерігаємо підтвердження сентенції щодо вживання жінками висловів переважно евфемістичного характеру.

Загалом, у романі часто спостерігаємо вживання ненормативної лексики, актуалізаторів (*damn, hell, the devil, bloody*) як засіб своєрідного вираження почуттів (як негативних так і позитивних емоцій), або посилення ідеї з використанням пейоративних елементів: (7) *He's got a first-rate mind, so I don't know what the hell he's doing, messing about in the flower beds* [83]. (Ч) – У нього першокласна голова, **і я не розумію, якого чорта** він бабрається в цих клумбах [81]. (Ж) – У нього мізки – перший клас, **не второпаю, нащо він у біса** бабрається в тих квітниках [82]. Фраза *I don't know what the hell he's* відтворюється у чоловічому перекладі буквально: *і я не розумію, якого чорта*, а у жіночому перекладі: *не второпаю, нащо він у біса* – із використанням відповідників. Характерним є те, що у жіночому перекладі спостерігаємо вилучення підмета, адже еліптичні конструкції є теж типовими для жіночої мови.

Наступне речення є ще одним підтвердженням наведеної вище сентенції щодо використання у чоловічому тексті ненормативної лексики: (8) *In sudden petulance, Corporal Nettle sat down in the road, took off his boots and flung them into a field. He said he hated them, he fucking hated them more than all the fucking Germans put together. And his blisters were so bad he was better off with fuck all* [83]. (Ч) У раптового **нападі злості** капрал Нетл всівся посеред дороги, стягнув черевики й зашпурнув їх кудись у поле. Він сказав, що ненавидить їх – ненавидить їх, **курва мама**, більше, ніж усіх отих **сраних німців**, узятих разом, що пухирі на ногах так печуть, що краще **послати все це до сраки й ще далі** [81]. (Ж) У **нападі раптового роздратування** капрал Нетл сів на дорогу, стягнув чоботи і жбурнув їх у поле. Він сказав, що ненавидить їх, **ненавидить ще більше, аніж цих чорових німців**. І пухирі в нього такі страшні, що **хай усе це котиться до дідькової матері** [82, с. 274]. Як це видно із поданих варіантів чоловічий переклад є точнішим та чітко передає стан героя, його роздратування, що виглядає досить органічним й посилює маскулінний компонент висловлювання, зважаючи на характер зображеної ситуації. Незважаючи на те, що чоловіче мовлення характеризується використанням коротких речень, у даному випадку вважаємо використання граматичної трансформації об'єднання цілком виправданим. У жіночому ж перекладі спостерігаємо, певною мірою, нівелювання маскулінних характеристик, деякі

нецензурні елементи вилучаються *fucking hated*, інші ж передаються більш «м'якими» українськими відповідниками.

Іноді гендерна маркованість тексту, експлікуючись на лексико-граматичному рівні, проектується на комунікативний аспект вияву гендерної ідентичності, який необхідно «розкодувати» при перекладі задля збереження прагматики вихідного тексту. Яскраво це продемонстровано у перекладі наступного уривку:

(9) *Her idea was to lean over the parapet and hold the flowers in the vase while she lowered it on its side into the water, but it was at this point that Robbie, wanting to make amends, tried to be helpful.*

“Let me take that,” he said, stretching out a hand. “I’ll fill it for you, and you take the flowers.”

“I can manage, thanks.” She was already holding the vase over the basin.

But he said, “Look, I’ve got it.” And he had, tightly between forefinger and thumb. “Your cigarette will get wet. Take the flowers.”

This was a command on which he tried to confer urgent masculine authority [83].

В оригіналі автор відтворює авторитетний та владний стиль чоловічої комунікативної поведінки (наказовий спосіб, аргументація), що власне есплікується автором у останньому реченні фразою *urgent masculine authority*. Чоловічий переклад цього фрагменту є таким:

(Ч) *Вона хотіла перехилитися через паранет і, не виймаючи квітів із вазу, занурити її боком у воду, але саме в цей момент Роббі, прагнучи загладити свою вину, вирішив допомогти.*

– Давай мені вазу, – сказав він, простягаючи руку. – Я наберу води, а ти потримай квіти.

– Дякую, я сама, – вона вже тримала вазу над фонтанною чашею.

Але він наполягав.

– Та подивись, я вже тримаю її. – Він і справді міцно схопив її великим і вказівним пальцями. – Твоя цигарка намокне. Витягни квіти.

А це вже була команда, якою він намагався утвердити неодмінну чоловічу владу [81].

У чоловічому перекладі вдало передано гендерні маркери оригіналу: збережено «командний та авторитетний» тон за допомогою вилучення займенника *let me* із ввічливої фрази, на дієслово у наказовій формі *давай*; використано трансформацію додавання актуалізаторів («та», «вже»), які стереотипно вважаються проявом фемініних рис, однак у данній ситуації доволі вдало слугують інтенсифікаторами саме маскулінічних характеристик. Переклад фрази *I’ll fill it for you... як Я наберу води... актуалізує такі гендерно марковані характеристики чоловічого мовлення як лаконічність, директивність та владний й авторитетний характер комунікації у перекладі шляхом використання лексичної та граматичної модуляції. У той же час, жіночий «поступливий» та ввічливий характер спілкування підкреслюється за допомогою трансформації перестановки та заміни (*Дякую, я сама*). Граматична модуляція та, як наслідок, заміна дієслова *to confer* у перекладі еквівалентом із більшим експресивним забарвленням *утвердити* посилює авторську інтенцію та маскулініні характеристики, використавши при перекладі фразу про *неодмінну чоловічу владу*.*

Розгляньмо жіночий переклад:

(Ж) *Сесілія хотіла нахилитися над паранетом і, притримуючи квіти у вазі, занурити її боком у воду, але саме цього моменту Роббі, баючи загладити свою провину, вирішив стати у пригоді.*

– Дозволь мені, – сказав він, простягаючи руку. – Я тобі її наповню, а ти візьми квіти.

– Упораюсь і сама, дякую.

Вона вже тримала вазу над чашею. Але він заперечив:

– Я вже тримаю, – і він справді стиснув вазу вказівним і великим пальцями. – У тебе цигарка промокне. Візьми квіти.

Це звучало як команда до негайного виконання, якій він прагнув надати чоловічого авторитету [82, с. 3].

Спостерігаємо збереження ввічливого прохання (*дозволь мені*), проте більш «різку» відповідь героїні, створену додаванням актуалізатора *і*, а також *сама*. Однак, при перекладі

останнього речення спостерігаємо деяке нівелювання маскулінних характеристик, експлікованих автором. Так, за допомогою залучення лексичної модуляції у вигляді трансформації додавання: *This was a command* – *Це звучало як команда до негайного виконання*, а словосполучення *urgent masculine authority* перекладено шляхом вилучення прикметника *urgent* і передано фразою *чоловічого авторитету* із більш нейтральним значенням.

Таким чином, важливим аспектом художнього твору виступає явище гендерної стилізації, яке можна трактувати як інтенційне наслідування комунікативної поведінки чоловіка або жінки. У контексті даного прийому відбувається актуалізація диференційних характеристик жіночого та чоловічого мовлення, тобто гендерних маркерів. Значення гендерно маркованої одиниці мови – це структуроване інференційне знання, що є одночасно суб'єктивним, тому що психічно існує в індивідуальній свідомості, і об'єктивним, тому що проходить крізь особистий досвід і емоційно-оцінне переживання суб'єкта дискурсу. Гендерно маркована одиниця мови, указуючи на референта-чоловіка чи референта-жінку, “вбудовується” у структури соціокультурних знань: гендерні еталони і стереотипи, що становлять певний пресупозиційний фонд суб'єкта і стимулюють інференційні процеси в межах орієнтирів певної лінгвокультури.

Перекладозначий напрям дослідження гендеру зосереджений на двох основних аспектах аналізу перекладу – на особливості передачі гендерного компонента в перекладі художніх творів і на особливостях перекладу художніх творів з урахуванням гендерної приналежності перекладачів.

Перспективою подальших досліджень в обраному напрямку може бути виявлення взаємозв'язку між специфікою процесу конструювання гендерної ідентичності та збереженням цих особливостей при перекладі у різних типах дискурсу різних лінгвокультур.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Мартинюк А.П. Регулятивна функція гендерно маркованих одиниць мови (на матеріалі сучасного англомовного публіцистичного дискурсу) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філол. наук: 10.02.04. Київ, 2006. – 42 с.
2. Череди́ченко О. І. Український переклад: з минулого у сьогодення / О. І. Череди́ченко // Літературна мова у просторі національної культури. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2004. – С. 88-97.
3. McEwan I. Atonement. Режим доступу <http://atproximity.blogspot.com/2015/05/read-online-atonement.html>
4. Мак'юен І. Спокута. Переклад Дмитрука В. Режим доступу: <http://javalibre.com.ua/java-book/book/2928270>
5. Спокута : Роман / Іен Мак'юен ; Пер. З англ. Ольги Смольницької. – К. : КМ-Букс, 2018. – 416 с.

REFERENCES

1. Martyniuk, A.P. (2006). Martyniuk A.P. Rehuliatyvna funktsiia henderno markovanykh odynts movy (na materiali suchasnoho anhlomovnoho publitsystychnoho dyskursu) : avtoref. dys. na zdobuttia nauk. stupenia d-ra filol. nauk: 10.02.04. [Regulatory function of gender-marked units of language (based on the material of contemporary English language journalistic discourse): author's abstract. diss. for degree of PhD: 10.02.04.] Kyiv.
2. Cherednychenko, O.I. (2004). Ukrainyskyi pereklad: z mynuloho u sohodennia. [Ukrainian translation: from the past to the present]. // Literaturna mova u prostori natsionalnoi kultury. – Kyiv: VPTs «Kyivskyi universytet». P. 88-97.
3. McEwan, I. Atonement. Access Mode: <http://atproximity.blogspot.com/2015/05/read-online-atonement.html>
4. Makiuen, I. Spokuta. Pereklad Dmytruk V. [Atonement. Translation by Dmytruk V.]. Access Mode: <http://javalibre.com.ua/java-book/book/2928270>
5. Makiuen, Iien. (2018). Spokuta: Roman. Per. Z anhl.. Olhy Smolnytskoi [Atonement: Novel]. Per. From the English Olga Smolnitskaya. Kyiv: KM-Buk.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Юлія Бойко – доктор філологічних наук, доцент, завідувач кафедри германської філології та перекладознавства Хмельницького національного університету.

Наукові інтереси: гендерне лінгвістика та перекладознавство; функціональний та когнітивний синтаксис.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

Julia Boyko – Doctor of Philology, Associate Professor, Head of the Department of German Philology and Translation Studies, Khmelnytsky National University.

Scientific interests: gender linguistics and translation studies; functional and cognitive syntax.